

Jaarverslag 2012

Jaarverslag 2012 vzw Steunpunt thuislozenzorg Brussel, *la Strada*
Louizalaan 183 - 1050 Brussel
T: 02/880 86 89
www.lstb.be

Brussel, 2013

Dit verslag is beschikbaar in het Frans op aanvraag via info@lastrada.irisnet.be

INHOUDSOPGAVE

A. Steunpunt thuislozenzorg Brussel	7
Presentatie	12
Organisatie van de dag.....	12
B. Sociaal justitieel welzijnswerk	21

INTRODUCTIE

Dit verslag probeert een overzicht te geven van alle activiteiten van het team van la Strada in 2012. Deze lijst is vanzelfsprekend niet compleet en geeft slecht gedeeltelijk de werkintensiteit en de vele samenwerkingen op verschillende niveaus weer.

Wij maken graag gebruik van deze gelegenheid om de mensen te bedanken die ons ondersteunen en die elke dag vaak in alle discretie werken aan een gewest met meer solidariteit. Als u bij het lezen van dit verslag vragen heeft, kunt u contact met ons opnemen.

In 2012 hebben er grote veranderingen in het team van la Strada plaatsgevonden. Dit heeft la Strada er niet van weerhouden verder te werken aan haar taken als observatorium en overleg- en informatiepunt.

Gedurende de afgelopen 4 jaar zijn er meerdere tools geïmplementeerd waardoor we de Brusselse situatie beter kunnen begrijpen. We proberen deze tools altijd te ontwikkelen in samenwerking met de betrokken spelers. Dit doen we door middel van het Brussels overleg thuislozenzorg, specifieke werkgroepen of Spreekruimtes waar daklozen, hulpverleners van de sector en anderen elkaar in een andere omgeving kunnen ontmoeten. De ontwikkelde tools worden daarna aan iedereen ter beschikking gesteld. Hieronder enkele van deze tools:

- Centrale Registratie van verblijven in erkende onthaalcentra (en binnenkort ook van begeleid wonen);
- het verslag van de werkgroep over de niet-erkende opvangstructuren;
- de verslagen over de winteropvang;
- het plan «dakloos? waarheen?» ;
- het interactieve platform *PILS*, de website en de nieuwsbrief «*la Gazzetta*».

Justitieel welzijnswerk beschikt ook over veel tools:

- de uitvoering en verspreiding van informatietools over de hulp die geboden wordt door de diensten van justitieel welzijnswerk;
- de oprichting van de nieuwe overlegstructuur op drie niveaus in 2012 in de Brusselse gevangenissen;
- de ontwikkeling van een vrijlatingskit voor de meest kwetsbare mensen die uit de gevangenis komen;
- regelmatig overleg met de andere coördinatoren van de Gemeenschappen.

Bovenop de vele tools (in ontwikkeling) heeft de coördinatrice van justitieel welzijnswerk dit jaar in haar werk moeilijke situaties gekend. Deze moeilijkheden illustreren volgens ons dat overleg tussen de spelers binnen de gevangenissen onmisbaar is.

HET STEUNPUNT THUISLOEZENZORG BRUSSEL KORT SAMENGEVAT

Wie zijn wij ?

Het steunpunt thuislozenzorg Brussel "*la Strada*" is een vzw die in 2007 is opgericht op het initiatief van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, waardoor zij wordt gesubsidieerd. Sinds 2009 maakt de coördinatie van de diensten van justitieel welzijnswerk *die door de GGC erkend zijn* tevens deel uit van *la Strada*.

Wat zijn onze missies ?

La Strada is gemandateerd om meer samenhang te brengen in de sector van de thuislozenzorg en aansluiting met andere sectoren te stimuleren. Doel is en duurzaam preventie- en integratiebeleid op te zetten (op gebied van gezondheid, huisvesting, werk, etc..) en hierbij de professionele praktijken van de hulpverleners te ondersteunen. Dit vraagt om kennis van de thuislozenbevolking en het traject dat ze hebben afgelegd. Straatbewoners hebben een plaats bij het Steunpunt via hun «Spreekruimte».

La Strada heeft als **objectief** de thuislozenzorg in Brussel te verbeteren. Volgens de Algemene Beleidsnota thuislozenzorg van 2007 heeft het steunpunt drie **hoofdfuncties** :

1. functie van observatorium: verzameling en analyse van gegevens en het doen van aanbevelingen;
2. netwerkfunctie: overleg binnen de sector en het thuislozenzorgbeleid vergemakkelijken;
3. functie van informatiepunt/helpdesk: informatie & sensibilisatie.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van *la Strada* bestaat uit vertegenwoordigers van de sector en uit vertegenwoordigers van regionale ministeriële kabinetten. De RvB bestaat uit:

- Luc Notredame van het Kabinet van de minister E. Huytebroeck (voorzitter);
- Martine Motteux van het Kabinet van de minister B. Grouwels (vice-voorzitter);
- Christine Vanhessen van de A.M.A. (Association des Maisons d'Accueil et des Services d'Aide aux sans-abri) (secretaris-penningmeester);
- de andere bestuurders zijn Sophie Berlaimont van het Kabinet van de minister R. Madrane, Birger Blancke voor de Bico-federatie en Edwin Vanhollebeke voor Regio-Overleg.

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering van *la Strada* bestaat uit:

- afgevaardigden van de Ministers van de Brussels gewest of gewestelijke diensten;
- afgevaardigden van federaties en verenigingen van thuislozenzorgstructuren in Brussel;
- een vertegenwoordiger van de gebruikers van de diensten van de thuislozenzorg;
- een vertegenwoordiger van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

De Algemene Vergadering vond plaats op 30 maart 2012.

Het team

Het team bestaat op 31 december uit 5,4 VTE waarvan 1 voor justitieel welzijnswerk. Laurent Van Hoorebeke - directeur, Olivia Dardenne - adjunct-directrice, Romain Liagre - beleidsmedewerker, Jean-Louis Linchamps - animator van Spreekruimtes en Isabelle Etienne - coördinatrice van de diensten van justitieel welzijnswerk.

In 2012 zijn twee nieuwe personen toegevoegd aan het team van *la Strada*: Danny Charbonneau, informaticaverantwoordelijke en Jorina Bruil, administratief medewerkster.

Florence Geurts was van augustus tot en met november stagiaire in het kader van haar Master sociologie met als afstudeerrichting Onderzoek en Sociale Interventie. Zij heeft zich gericht op de diensten van begeleid wonen.

Teamvergaderingen

In 2012 hebben we wekelijkse teamvergaderingen ingepland. Deze vergaderingen hebben vooral als doel het uitwisselen van informatie over de vooruitgang van dossiers en individuele taken. Bovenop deze vergaderingen zijn er nog één à twee keer per maand thematische vergaderingen met sommige teamleden (bijv. winteropvang, resultaten van de Centrale Registratie, etc).

Wij hebben tevens twee teambuildingdagen georganiseerd. Bij één van deze dagen was er een supervisor aanwezig. Dit was voor het team een gelegenheid om de balans op te maken, na te denken over haar organisatorische modaliteiten en de doelstellingen en prioriteiten van het komende jaar voor te bereiden.

Werkruimte

Sinds de vzw bestaat worden wij kosteloos ondergebracht in de lokalen van de administratie van de GGC. Deze situatie is echter niet ideaal. Het opzetten van een bicommunautaire instelling in 2013 zou het voor ons mogelijk maken om meer in contact te komen met andere coördinatiestructuren en te beschikken over geschikte werkruimtes. Er zal ondertussen toch een tijdelijke oplossing moeten worden gevonden.

A. STEUNPUNT THUISLOZENZORG BRUSSEL

1. BRUSSELS OVERLEG THUISLOZENZORG

Het Brussels overleg thuislozenzorg is één van de tools van la Strada. Het maakt het mogelijk om spelers samen te brengen (politieke spelers van de thuislozensector, aanverwante sectoren en van overheden). Doel is met hen te overleggen en informatie uit te wisselen over verschillende onderwerpen. In 2012 hebben vijf vergaderingen plaatsgevonden.

Tijdens het overleg van maart 2012 heeft la Strada aan de aanwezige deelnemers gevraagd om **het overleg te evalueren**. Over het algemeen is men redelijk positief: er wordt informatie uitgewisseld tussen de politiek en de overheden en tussen de verschillende sectoren. Het belang van verslagen van de werkgroepen wordt benadrukt. Sommigen menen dat het soms ontbreekt aan reflectie, beslissingen en standpunten, evenals aan een reactie van de publieke overheden betreft de verslagen/aanbevelingen van de WG. De afwezigheid van de OCMW's wordt bekritiseerd.

Het nieuwe concept van het overleg hield voor la Strada in dat het overleg niet meer enkel en alleen als plaats van uitwisseling van informatie dient, wetende dat andere middelen - website, nieuwsbrief, ... -deze rol kunnen spelen. Het doel was om via de werkgroepen aanbevelingen te doen. Ervaring heeft uitgewezen dat het even kan duren voordat een WG met een inventaris, consensus en gemeenschappelijk standpunt komt. Meerdere werkgroepen zijn hierin echter al wel geslaagd.

Dit jaar zijn twee werkgroepen voortgezet. Het betreft de groepen, "Niet-erkende onthaalstructuren" (NEOS) en "Bruggenbouwer".

A. Werkgroep "NEOS"

Na drie jaar werk heeft deze werkgroep begin 2012 een nota gepubliceerd met een aantal aanbevelingen. Dit verslag kan worden gedownload via het volgende adres: http://www.lstb.be/pdf/laStrada_Note%20SHNA%20definitive.pdf.

Het verslag is tevens verspreid.¹ Het is ook gepubliceerd op de website van la Strada, in de nieuwsbrief, op de website van de Smes en de A.M.A. en in de "brèves du Bis" (van de CBCS).

Het verslag is op verschillende plaatsen gepresenteerd door verschillende leden van de WG: onder andere tijdens het daklozenoverleg, de Adviesraad van de Cocof, de Adviesraad van de GGC, bij het Relais social Urbain van Mons-Borinage, ...

In 2012 hebben twee vergaderingen plaatsgevonden. De leden van de WG hebben zo informatie kunnen uitwisselen over de opvolging en de feedback naar aanleiding van de verspreiding van het verslag.

Perspectieven voor het jaar 2013

➤ Politiek antwoord:

De kabinetten van bijstand aan personen willen overlegvergaderingen organiseren met de overheid, de werkgroep NEOS en de NEOS zelf om een oplossing te vinden voor het probleem van niet-erkende onthaalstructuren.

¹ Het is verstuurd aan de NEOS, de deelnemers van het colloquium van 20 mei 2011, aan de kamerleden van sociale zaken, aan alle OCMW's van Brussel, aan de leden van de Algemene Vergadering van la Strada en aan alle Brusselse kabinetten.

B. Werkgroep "Bruggenbouwer"

Sinds het begin van dit project hebben we bijgedragen aan het opzetten en lanceren van een experimentele werkgroep waaraan spelers van het terrein van de thuislozenzorg en de gehandicaptenzorg deelnemen. Zodra de experimentele werkgroep begon te functioneren met een regulier aantal deelnemers hebben we ons teruggetrokken zodat we ons konden concentreren op het werk van de pilotgroep. In deze pilotgroep zitten mensen die nadenken over beleid en stimulering van de resultaten van de werkgroep. We hebben tevens meegewerkt aan vergaderingen van werkgroepen en hebben meegeholpen bij de organisatie van de studiedag van 13 maart. Tijdens deze dag hebben we meegedaan aan het expertpanel. Het project Bruggenbouwer heeft in 2011 trouwens de prijs van «Gouden Ketje» ontvangen van de VGC.

Perspectieven voor het jaar 2013

- Wij hopen een Franstalige WG te kunnen beginnen in 2013.

We letten er natuurlijk op dat er aansluiting plaatsvindt met de Nederlandstalige groep. Het project zal dit jaar speciaal aandacht schenken aan jongeren in precare situaties, die bijvoorbeeld gehandicapt zijn, psychische problemen hebben en dakloos zijn.

I. BEHANDELDE DOSSIERS

A. De Centrale Registratie

1. Verslag van de gegevens van 2010

Begin 2012 werd het eerste verslag van de Centrale Registratie gepubliceerd en gepresenteerd aan het publiek (registratie van 2010). Het overzicht dat door het samenvoegen van de gegevens van de 22 deelnemende erkende opvangcentra is ontstaan heeft het mogelijk gemaakt een goed beeld te krijgen van publiek dat ontvangen door de Brusselse sector van thuislozenzorg. Het verslag kan worden gedownload via de volgende link: <http://www.lstb.be/pdf/laStradaRecueilcentraldonnees2010.pdf>

Verspreiding van de resultaten

Bovenop de openbare presentatie die begin 2012 plaatsvond zijn de resultaten tevens direct gepresenteerd aan de hulpverleners van de opvangcentra zodat zij zagen waar hun registratie toe dient. Ze konden op deze manier hun specifieke situatie vergelijken met het totaalbeeld dat naar voren kwam. Wij hebben meerdere bijeenkomsten georganiseerd met spelers van het terrein via de federaties Bico, de A.M.A. en de CAW's. We hebben op het verzoek van Home Baudouin en Hoeksteen de gegevens aan hun team gepresenteerd.

2. Deelwerkgroep

Een «technische» deelwerkgroep is verdergegaan met het werk dat vorig jaar is opgestart en kwam in 2012 vier keer bijeen: per variabele zijn er verbeteringen voorgesteld zodat de gegevens van de verschillende registratiesystemen beter geharmoniseerd kunnen worden (AMAst, Tellus en Brureg). Op het moment dat la Strada begon met de CR bestond er de wil om zich te baseren op bestaande variabelen. De definitie en de parameters van de variabelen in de verschillende systemen kwamen niet altijd overeen. De deelwerkgroep heeft dus gewerkt aan een manier om een maximaal aantal parameters te harmoniseren om de kwaliteit te kunnen verbeteren. Deze voorstellen zijn gevalideerd door de WG en zullen worden toegevoegd aan de AMAst en de nieuwe versie van Brureg die vanaf 2013 van toepassing zal zijn. Het Tellus-systeem voorziet in 2014 een nieuwe versie.

3. Werkgroep

Dit jaar is de WG verdergegaan met haar omkaderingswerkzaamheden, vooral voor wat betreft de juiste interpretatie van de resultaten.

4. Brureg

De informaticus van la Strada heeft in 2012 een nieuwe versie opgezet van het registratiesysteem Brureg. Bij de uitwerking van dit systeem is natuurlijk rekening gehouden met de voorstellen van de deelwerkgroep. Het is nu eenvoudiger om familiebanden in het registratiesysteem aan te geven. Voor de diensten van begeleid wonen is een specifiek systeem ontwikkeld. Er hebben meerdere vergaderingen plaatsgevonden met de verschillende diensten om hun de vooruitgang van het project te tonen en het commentaar van de diensten te verwerken in de definitieve versie.

5. Verspreiding CR

Op aanvraag van het "Adviescomité voor gelijke kansen van mannen en vrouwen" hebben we op 7 mei de gegevens van de CR aan het Brusselse Parlement gepresenteerd met specifieke gegevens over mannen en vrouwen.

In november hebben we meegedaan aan een panel van experts van het methodologische seminarie dat georganiseerd werd door de IWEPS² over centrale registratiesystemen. De Relais sociaux willen een gezamenlijke tool ontwikkelen voor hun gegevensregistratie. Wij hebben daarom de historiek van de CR, de gebruikte methodologie en het belang ervan gepresenteerd.

6. Ontmoetingen met de diensten die niet meedoen aan de CR

De eerste verslagen van de CR bevatten de gegevens van 22 (van de 27) erkende opvangcentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tot nu toe hebben vijf centra niet meegedaan aan de registratie: Hoeksteen³, Pag-Asa, Le Foyer Georges Motte, Vogelzang en de Samusocial. De Samusocial wil als enige niet meedoen aan de CR. We hebben de verantwoordelijken van andere centra ontmoet en ze zouden allemaal graag mee willen doen aan de CR, maar vanwege problemen met informatica en/of technische problemen hebben ze dat op dit moment nog niet kunnen realiseren.

Perspectieven voor het jaar 2013

➤ Voortzetten van de werkzaamheden

Wij zullen verder gaan met het verzamelen van informatie van de verblijven van alle *Brusselse erkende opvangcentra* door samen met de diensten die willen meedoen te zoeken naar technische oplossingen.

➤ Diensten van begeleid wonen

Vanaf januari 2013 zullen de diensten van begeleid wonen beginnen met het registreren van hun gegevens via het systeem Brureg.

B. Missie in het kader van de de winteropvang

We komen hier terug op het einde van de missie "winter 2011/12" en het begin van de missie "winter 2012/13".

2 Het "Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique" is een organisatie met openbare belangen en heeft als algemeen doel het helpen bij het nemen van beslissingen enerzijds via een transversale wetenschappelijke missie en via een strategische adviesmissie anderzijds.

3 Dienst die anoniem werkt waardoor het onmogelijk is om een anonieme identificatie te creëren en mee te doen aan de CR.

Net als in eind 2011 vonden er in het begin van de winter van 2012 verschillende **vergaderingen** bij het Federale Crisiscentrum en **ontmoetingen** met de dagonthaalcentra (individueel en collectief) plaats. Tijdens deze kritieke periode vonden er ook klassieke activiteiten bij la Strada plaats: update van het Platform voor Informatie La Strada (PILS), deelname aan verschillende vergaderingen over de winter, sectorinformatie van de verschillende opvangstructuren, inventaris van de beschikbaarheden (gebouwen, begeleiding) op verschillende niveaus in geval van grote koude (gemeentes, OCMW's, LDC, GC, CAP/CASG, etc.).

Na een eerder positieve evaluatie van de **PILS-tool** door de sector zijn we verdergegaan met het gebruik hiervan tijdens de winter van 2012/13 waardoor dit platform tijdens de winter voor de sector een onmisbare communicatietool is geworden.

Er hebben een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden:

- Ten eerste waren er dit jaar meer **diensten** die informatie hebben gepubliceerd. In 2011 droegen 7 diensten bij aan de publicaties, in 2012 waren er 17 diensten ingeschreven. Er waren vooral meer OCMW's betrokken door hun eigen "winteropvang". Daardoor werden ze actief op het PILS.
- Daarna hebben we samen met de informaticus van la Strada een lijst opgesteld van 800 contactpersonen **die per mail** (met mogelijkheid om zich uit te schrijven) de informatie van het PILS ontvangen, telkens als er een nieuwe post geplaatst wordt. Geïnteresseerde personen hoeven dus alleen maar naar de site van la Strada te gaan en zich te abonneren op de RSS-feed van het PILS.
- Sinds oktober 2012 publiceert het Centrum voor dringend onthaal Ariane twee keer per dag informatie betreft **beschikbare plaatsen** in onthaaltehuizen van het Brussels gewest.
- Via het Koninklijk Meteorologisch Instituut ontvangen wij tevens **weersverwachtingen** (vrieskou, veel wind, sneeuw, veel regenval) die we daarna publiceren op het PILS.
- Tenslotte hebben we tevens sinds eind oktober 2012 een pilot-project gelanceerd wat bestaat uit het ter beschikking stellen van bepaalde informatie van het PILS via **SMS**. Een aantal gebruikers van diensten die over een mobiele telefoon beschikken waren ingeschreven voor deze PILsms. We kwamen aan hun gegevens via bijvoorbeeld Bij Ons, Het Anker, Hope in Stations en Jamais sans toit. 14 gebruikers ontvingen in 2012 informatie, vooral weerberichten. Daarbij hebben we gehoor gegeven aan de vraag van straathoekwerkers om te beschikken over informatie op hun GSM (op dit moment ontvangt een dertigtal personen informatie van het PILS via GSM: vergaderingen, vrije plaatsen, weerbericht, etc.). Hiervoor is Belgacom benaderd om gratis SMS-packs te ontvangen evenals tweedehands GSM's.

Op 18/12/2012 werd een **Spreekruimte** gewijd aan deze communicatiethematiek: "Hoe op de hoogte zijn van noodopvang?". Hierdoor konden we feedback krijgen van gebruikers en straathoekwerkers over het project PILS/PILsms en nadenken over eventuele verbeteringsmogelijkheden.

Tijdens de winter houden we ons nog bezig met de volgende activiteiten:

- het te woord staan van journalisten, studenten en vrijwilligers;
- de actualiteit van Brussel en andere plaatsen in de gaten houden;
- deelnemen aan verschillende vergaderingen over de winter (presentatie van het PILS aan de sociale coördinaties, wintercoördinatiecomité, ontmoetingen met politieke verantwoordelijken - vooral op federaal niveau, etc.);
- netwerking en verspreiding van informatie.

Buiten de winteractiviteiten en het opstellen van het winterverslag tijdens de maand mei 2012 hebben we op 8 juni een **presentatiedag van de winterverslagen** georganiseerd: programma, uitnodiging van de belangrijke spelers, voorbereiding van onze spreektijd en feedback van de dag.

Eind 2012 werd ook besteed aan het samenvoegen in het Frans (in samenwerking met de CMDC) van de winterverslagen van 2011 en 2012, zodat in één document de 17 aanbevelingen voor de winter genoemd staan (2011), de presentatie van het schema van het Dispositif REgional de MIse à l'abri (DIREMI) en de elementen voor een regionale strategie van thuislozenzorg. Het verslag is beschikbaar via de volgende link: <http://www.lstb.be/pdf/DUHB%202010-2012%20FR-1.pdf>

Perspectieven voor het jaar 2013

- Evaluatie van het PILS, van PILsms, en verbeteringen van de inhoud en vorm: reflectie over het gebruik van het PILS tijdens de winter; verdere zoektocht naar partners voor het sturen van SMS via sms-packs; meer "reclame" maken voor het PILS bij de OCMW's, gemeentes, etc. van het Brussels Gewest;
- Opstellen van het winterverslag van 2012/2013 (historiek en voorstellen);
- De wintermissie vooral richten op het onderwerp "communiceren van informatie" vooral via de PILS-tool en de ontmoeting met de - al dan niet - verschillende "winter" -spelers.

C. Spreekruimte

1. Introductie

De bijeenkomsten van de Spreekruimte bestaan sinds ongeveer twaalf jaar in de sector van de thuislozenzorg in Brussel. Het jaar 2012 was drukbezet (17 bijeenkomsten en organisatie van het eerste "Forum voor woonbehoeftigen"). Er vindt een vernieuwing van perspectieven plaats: er ontstaan meer open bijeenkomsten op andere locaties dan de dagopvang.

i. Doelstellingen

De bijeenkomsten van de Spreekruimte zijn plaatsen waar verschillende personen elkaar ontmoeten: daklozen en ex-daklozen, mensen die gebruik maken van hulp van de sociale dienst, professionals van deze diensten, militanten, vrijwilligers, studenten, onderzoekers... Tijdens deze bijeenkomsten wordt het woord gegeven aan de gebruikers zodat ze vrij zijn om hun mening te geven en naar meningen van anderen te luisteren over beleidsthema's die over hen gaan.

De Spreekruimtes zijn bedoeld om ideeën te geven voor het regionale overleg, de spelers van de sector of aanverwante sectoren. In dit opzicht zijn de Spreekruimtes geen doel op zich maar eerder een **transversale tool**, om de **algemene objectieven van la Strada** te verwezenlijken: rol van observatorium, verbetering van samenhang tussen de sector en het beleid van de thuislozenzorg en infopunt. Buiten de spreekruimtes die georganiseerd worden door *la Strada* bestaan er ook nog spreekruimtes in de instellingen. Deze spreekruimtes hebben meer therapeutische doelstellingen, zoals betrokkenheid en deelname buiten het individuele werk dat door de opvangcentra wordt verzorgd.

Het is een tool van het Steunpunt om de volgende **specifieke doelen** te bereiken:

- in contact zijn met het terrein: daklozen en hulpverleners;
- over informatie beschikken: zoals de bijeenkomsten van november over het gebruik van Metrostations in het kader van het onderzoek «Métro-Liens» uitgevoerd door Diogènes, de vier zomerbijeenkomsten in de maand juli bij de Samusocial met mensen die 24/24 in een dienst verblijven omdat ze ziek of gehandicapt zijn;
- het testen en bevestigen van hypothesen, ideeën en projecten die in ontwikkeling zijn: de bijeenkomst van december over het PILS en het sturen van SMS'en;
- bijdragen aan de reflectie van hulpverleners van de sector of samenwerkingen met verwante sectoren: de vergadering van juni over ouderschap en over sociale begeleiding;
- verzekeren van informatietaak en educatietaak van volwassen publiek: de bijeenkomsten van februari over «Hoe aan tafel gaan?» en van juni «Hoe kan je ouder blijven zonder woonst?», de bijeenkomst over AIDS, (dit jaar alweer de derde editie rond 01/12).

ii. Kalender 2012: De Spreekruimte sleept mee, verspreid, maakt wereldkundig

We hebben als derde opéénvolgend jaar de kalender van 2012 gepresenteerd (zie bijlage), met alle data van de bijeenkomsten tijdens het jaar. De kalender is opgesteld samen met de vier diensten die in 2012 de Spreekruimte ontvingen: Jamais Sans Toit, la Consigne, Latitude Nord en de Samusocial.

Een uitnodigingsmail werd voorafgaand aan elke bijeenkomst gestuurd met een affiche in PDF naar ongeveer 300 personen en instellingen. Deze affiche wordt samen met de uitnodiging tevens op onze website gepubliceerd.

iii. Organisatie van het eerste "Forum voor woonbehoeftigen" op 1 oktober 2012

Presentatie

Ter gelegenheid van de World Habitat Day hebben we het eerste forum voor woonbehoeftigen georganiseerd, een soort mega-spreekruimte.

Het forum was een open plek waar mensen zich vrij konden uitdrukken en mensen gezamenlijk konden reflecteren:

- over verschillende situaties in verband met woonproblemen (op basis van het ETHOS-document), in het bijzonder via de collectieven;
- hulpverleners van diensten van de Brusselse thuislozenzorg en aanverwante sectoren (openbare diensten en verenigingen);
- gemeentelijke en regionale verkozenen en/of hun vertegenwoordigers.

Doelstellingen

Dit eerste forum wilde de verschillende collectieve werkpraktijken naar voren brengen. Terwijl de gebreken gebruikelijk zijn (thuisloos, werkloos,...) maken de groepen het mogelijk een meer positieve evaluatie te geven. Ze ondersteunen ook de sociale relaties van mensen die in kwetsbare situaties verkeren.

Organisatie van de dag

De dag bestond uit meerdere onderdelen:

1. Het collectief straatdoden heeft voor een groot publiek een werksituatie in netwerk gepresenteerd. Daarna vond er een Spreekruimte plaats waarbij hun manier van communiceren naar voren werd gebracht waardoor de doelstellingen van het collectief gerealiseerd konden worden.
2. Daarna vonden een Spreekruimte in grote groep en de uitwerking van een socio-genogram plaats: in het licht stellen van de communicaties van de verschillende groepen, van het samenwerken van openbare diensten, verenigingen, professionals, militanten en mensen met woonmoeilijkheden. Dit deel werd geanimeerd door Jean Louis Linchamps en Jean-Marie Lemaire (psychiater gespecialiseerd in overleg – www.concertation.net), met deelname van de groep.
3. Tijdens de lunchpauze hebben de deelnemers 12 groepen kunnen ontmoeten die hun activiteiten tentoonstelden d.m.v. foto's, video's, spandoeken, notities, ...De muren van de zaal stonden tot de beschikking van deze collectieven om hun bedoelingen en methodes te laten zien.
4. In de namiddag vonden drie thematieke Spreekruimtes plaats. Er was geen enkele expert uitgenodigd om er een les te geven, het doel was te vertrekken van ervaringen van de mensen zelf zodat duidelijk wordt welke situaties hen bezighouden. De werkers en de gekozenen zijn aanwezig om te luisteren en te communiceren. De volgende thematieken werden behandeld:
 - Zou het mogelijk zijn om een collectief tegen uithuiszettingen op te zetten naar het voorbeeld van het collectief straatdoden?
 - Is kraken een oplossing ?
 - De ervaring van de Spreekruimte in verschillende onthaalstructuren.
5. Conclusie: Verspreiden van de informatie over thuisloosheid en sociale uitsluiting op vlak van wonen.

Aanwezigheden en deelname

Het Forum ontving 106 personen van 50 verschillende diensten of instellingen: 38 hulpverleners, 28 gebruikers van diensten, 21 onderzoekers, verkozenen en hun afgevaardigden, nieuwsgierigen, 10 militanten, 5 animators en 4 studenten.

Evaluatie en vervolg

De volgende positieve elementen van het Forum zijn ons bijgebleven:

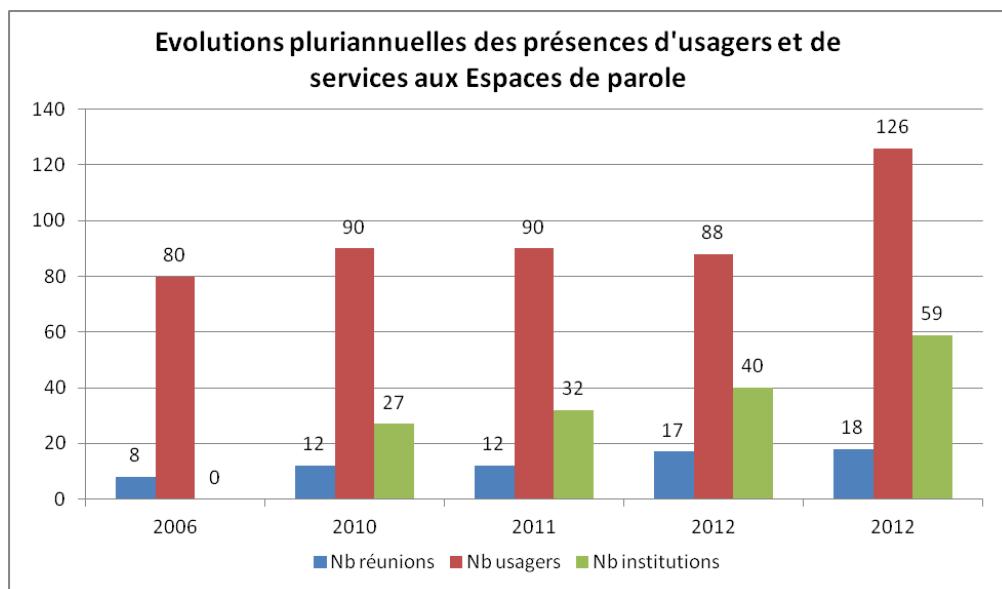
- Voor wat betreft de deelnemers: mobilisering en ontmoeting van heel wat gebruikers en hulpverleners uit alle hoeken (thuislozensector en andere sectoren)
- Belang om aandacht te schenken aan structuren die niet genoemd zijn op het plan « Dakloos? Waarheen? (Samenlevingsopbouw, UTAS, Fami-home, werk rond behouden van woonst en preventie van woningcrisissen...)
- Ontdekking en belang van het socio-genogram: in licht stellen van het netwerk dat kan bestaan om een dakloze persoon en dat vaak te weinig wordt gebruikt
- Kwaliteit van de uitwisselingen tijdens de workshops in de namiddag

De afwisseling van de World Habitat Day, het netwerk van het Collectief van straatdoden, het Forum van de groepen en de thematische vergaderingen sprak sommigen aan maar leek voor anderen onsamenhangend. Voor sommige professionals is het gemakkelijk deel te nemen aan een dag waar thuislozen aanwezig zijn, anderen hebben hier meer moeite mee.

Wij evalueren de interne en externe energie over een jaar voor wat betreft een nieuw Forum dat hopelijk meer participatie oplevert...

iv. Evolutie van de individuele deelname en van de instellingen bij de bijeenkomsten van de Spreekruimtes

Onderstaande tabel toont het aantal deelnemers (gebruikers en instellingen) bij de Spreekruimtes van de laatste jaren.

De bijeenkomsten van 2012 hebben het mogelijk gemaakt om de Spreekruimte als een echt laboratorium van vrije expressie en ontmoetingen te zien. Natuurlijke ontstaan er voor en na de bijeenkomsten nog contacten en gesprekken plaats.

Van de deelnemers aan de 17 vergaderingen en aan het Forum hebben 59 instellingen elkaar kunnen

ontmoeten. De verdeling van de deelnemers is als volgt:⁴

- 33 % zijn gebruikers van diensten
- 35 % zijn hulpverleners
- 10 % zijn onderzoekers
- 8 % zijn militante/vrijwilligers
- 14% varia.

Deze verhoudingen zijn de afgelopen drie jaar stabiel gebleven. Het feit dat meer diensten elkaar konden ontmoeten kwam doordat er in 2012 meer bijeenkomsten plaatsvonden.

De deelname van verkozenen of hun afgevaardigende blijft zeer marginaal: er kwam niemand tijdens de drie jaar Spreekruimtes en tijdens het Forum kwamen er drie personen. Tijdens de 41 laatste bijeenkomsten was er ook geen thematiek of datum die een ontmoeting mogelijk maakte.

Het eerste «Forum van woonbehoeftigen» heeft het mogelijk gemaakt te werken met diensten die geen eerstelijnsfunctie hebben of die zich niet in het centrum bevinden zoals Alarm (Bonnevie), Hobo, Samenlevings opbouw, l'Aire de rien, la Maison Rue Verte...

Perspectieven voor het jaar 2013

➤ Wijziging van de plaats van de bijeenkomsten om een ander publiek te betrekken bij de spreekruimtes

We denken dat we de meeste instellingen die belang hebben bij het deelnemen aan de Spreekruimtes al hebben bereikt. We zouden in 2013 open vergaderingen willen ontwikkelen die plaatsvinden op de andere locatie dan de dagopvang (naar aanleiding van de AV van 04/04/2011⁵).

We zouden meer specifiek de onthaalcentra willen ondersteunen:

- die op dit moment collectief het woord geven aan gebruikers en professionals
- die in hun ruimtes "Spreekruimtes" willen ontwikkelen die openbaar en open zijn, net als die van de dagopvang.

Om tijd te hebben om dit steunproject in de onthaalcentra op te zetten hebben we besloten in 2013 te stoppen met de bijeenkomsten in la Consigne. Wij doen ons best om de hulpverleners van deze dienst te helpen met het voortzetten van bijeenkomsten in hun dienst zonder onze directe interventie.

➤ De groep facilitators:

In 2011 en 2012 bestond al het plan om deze groep op te zetten, begin 2013 zijn de uitnodigingen klaar om een dertigtal professionals uit te nodigen voor de groep facilitators die drie keer per jaar zal gaan plaatsvinden met het team van het Steunpunt. Twee thema's worden in 2013 behandeld:

- Wat schrijven we op en hoe spelen we de informatie die naar voren komt tijdens de Spreekruimtes door ?
- Hoe kunnen we de Spreekruimtes ondersteunen in de onthaalsector ?

D. Werkgroep "Openbare ruimtes"

De doelstelling van de werkgroep "Openbare ruimten" is het delen van kennis tussen verschillende diensten die geconfronteerd zijn met gemeenschappelijke problematieken in verband met de aanwezigheid van dakloze personen in hun (semi-)openbare ruimten. Tijdens acht bijeenkomsten in 2012 hebben vertegenwoordigers van de NMBS, de MIVB, de IBGE en de Lijn elkaar ontmoet. We hebben een inventaris kunnen maken op basis van de verschillende ervaringen van de hulpverleners, daklozen en klanten/forenzen en de antwoorden die de verschillende partners hebben gegeven. In dit

4 Voor meer details, zie deelname bij elke Spreekruimte in bijlage.

5 Tijdens deze Algemene Vergadering werd er gesuggereerd dat de mensen die in onthaalstructuren komen andere mensen zijn dan het publiek dat in dagonthaalcentra wordt opgevangen, de Spreekruimtes bereikten maar een deel van het daklozenpubliek en de personen met woonproblemen.

stadium kunnen er geen gemeenschappelijke aanbevelingen worden gedaan, de werkgroep heeft voornamelijk aanbevelingen gedaan voor de interne organisatie. De deelnemers vragen opleidingsprogramma's voor de werkers van het terrein. Tijdens de vergaderingen komt hun centrale rol duidelijk naar voren. Verbinding tussen dakozen en alle andere spelers (bedrijven, sociale diensten, forenzen, ...) ze hebben tools nodig - en soms contactpunten - om op de juiste manier een antwoord te geven op de vele problematische vragen en situaties. De leden van de WG hebben la Strada gevraagd een opleiding te centraliseren en organiseren maar het is op dit moment onmogelijk om deze taak uit te voeren.

Deelwerkgroep: deelname aan het project Métro-lien van Diogènes

De deelnemers van de werkgroep Openbare ruimten hebben zich aangesloten bij de reflectie van het project Métro-lien van de vzw Diogènes (gefinanceerd door de MIVB).

Meerdere spelers die actief zijn op het MIVB-net (Straatverplegers, Samusocial, Dune, Dokters van de Wereld) werden uitgenodigd voor de vergaderingen. De doelstelling was om na enkele werksessies uiteindelijk tot twee extra doelstellingen te komen:

- het opstellen van samenwerkingsprocedures tussen de MIVB en de hulp-en zorgdiensten die actief zijn op het net;
- het opstellen van een samengesteld continu opleidingsprogramma voor niet-gespecialiseerde eerstelijns spelers die op het MIVB net werken.

E. Kadaster Begeleid wonen

Om over zoveel mogelijk informatie te beschikken over diensten van begeleid wonen wilden bovenop de informatie die al verzameld is in de CR we een kadaster opstellen: een preciezere inventaris van het aanbod voor wat betreft functionering, type en aantal opvolgingen, gebouwen en personeel.

We hebben de verantwoordelijken ontmoet van alle diensten tijdens een vergadering bij de Bico-federatie om hen het project te presenteren. Drie eerste individuele bijeenkomsten hebben het daarna voor ons mogelijk gemaakt om het onderzoek dat door Florence Geurts, stagiaire in sociologie, gedaan is voor te bereiden.

Haar onderzoek over de Brusselse diensten van begeleid wonen had als doelstelling meer te weten te komen over het aanbod van begeleid wonen. Hiervoor hebben we van augustus tot en met december 2012 gegevens verzameld van de tien erkende diensten voor Begeleid Wonen van de GGC en van twee diensten van Begeleid wonen die deel uitmaken van de Brusselse CAW's. De verzamelde gegevens geven informatie over het begeleidend personeel, de opvolging en de gebouwen (ter beschikking stelling van woonruimte) van de gecontacteerde diensten en dit door middel van semi-directieve gesprekken met de directeurs/hulpverleners van de diensten.

Het onderzoek heeft het mogelijk gemaakt de activiteit van de diensten duidelijk aan te tonen, de subtiliteiten van de sector naar voren te brengen, en er de sterke punten en de begrenzingen van aan te tonen voor wat betreft opvangcapaciteit, personeel en financiering. Nu is het gemakkelijker om een aanvraag van begeleid wonen af te stemmen op het meest passende aanbod, door rekening te houden met de specifieke eigenschappen van de dienst en de behoeften en/of verwachtingen van de aanvrager.

Koen Hermans (onderzoeker in Leuven, Center for Sociological Research) heeft ons opweg geholpen voor wat betreft de problematiek van het in kaart brengen van de Brusselse sector van thuislozenzorg.

Perspectieven voor het jaar 2013

- Maken van een online tool waardoor verenigingen hun informatie kunnen updaten (project gedurende 2 jaar).

F. Werkgroep Thuislozensector - OCMW

De OCMW's zijn eerstelijns diensten voor wat betreft thuislozenzorg. Voor de verenigingen van de sector betreft het partners waar men niet om heen kan. Wederzijdse kennis en samenwerkingen zijn niet altijd vanzelfsprekend ondanks de moeite van beide kanten. Gebaseerd op deze constatering zijn de BWR en de BICO-federatie een project gestart om een wederzijdse verbetering van het contact tussen OCMW's en de sector van de thuislozenzorg te bewerkstelligen. Om dit proces te starten zijn drie belangrijke OCMW's benaderd: Brussel, Schaerbeek en Sint-Gilles. Bij elke OCMW werden 4 thematische vergaderingen (bijstand, gezondheid, woonruimte, ...) georganiseerd. Aan elke vergadering deden hulpverleners van de OCMW en verenigingen mee. Na de 4 vergaderingen vond een vijfde samenvattende vergadering voor alle OCMW's plaats.

La Strada maakte deel uit van de «focus-groep», waar ook de verantwoordelijken van de sociale diensten van de 3 OCMW's in kwestie en de verantwoordelijken van federaties van verenigingen aan deelnamen. Deze groep heeft het project geleid.

De informatie die bij deze focus-groep naar voren komt zal vooral worden gebruikt tijdens de studiedag die de week van de sector van de thuislozenzorg afsluit, waarvan het thema in 2013 de OCMW's zal zijn.

1. VERSPREIDING VAN INFORMATIE

– Website en PILS

De website van la Strada www.lstb.be wordt regelmatig in beide talen geüpdate. Er wordt informatie aan professionals, particulieren of politieke verantwoordelijken doorgegeven. In 2012 werd een samenvatting van het werk van Daniel Cefai en Edouard Gardella, "*L'urgence sociale en action*", *Ethnologie du Samusocial de Paris* gepubliceerd. Te raadplegen via: http://www.lstb.be/pdf/cefai_et_gardella.pdf

– Plannen "dakloos? waarheen?"

Sinds 2009 publiceert en verspreid la Strada de plattegrond «dakloos ? waarheen?». Dit plan bevat een honderdtal adressen en is vooral een tool dat interactie met daklozen wil stimuleren en richt zich in eerste instantie tot de daklozen zelf evenals tot hulpverleners die niet over een computer beschikken (straathoekwerkers, maraudes, enz.). In 2012 zijn er ongeveer 23000 plannen verstuurd aan 200 verschillende diensten en verenigingen.

Dit jaar werd er een elektronische versie van het plan ontwikkeld via de toepassing Brureg (die ook voor de Centrale Registratie gebruikt wordt). Alle genoemde diensten hebben direct hun gegevens die ze op het plan willen publiceren online kunnen updaten.

– Contact en informatie

We ontvangen veel informatieaanvragen van particulieren, van daklozen, van professionals van de thuislozensector en andere sectoren, studenten,... De aanvragen zijn verschillend: iemand zoekt hulp voor een naaste die dakloos is geworden, iemand zoekt een stage, wil vrijwilligerswerk doen, zoekt informatie over een bepaalde dienst, wil een gift doen, enz. Wij proberen zo goed mogelijk antwoord te geven op deze vragen door de mensen naar de beschikbare informatie van la Strada te verwijzen of door hen door te verwijzen naar andere diensten.

2. PARTNERSHIPS, MANDATEN

A. Adviesraad GGC

In 2012 hebben twee werkgroepen die binnen de bi-communautaire Adviesraad van bijstand aan personen zijn opgestart tot resultaten geleid: de ene werkgroep ging over de nieuwe ordonnantie en de andere over het referentieadres.

De eerste WG heeft een alternatieve tekst voor de bestaande ordonnantie voorgesteld. Hierdoor zijn we gaan nadenken over de missies en de definities van de centra van bijstand aan personen, over de specifieke plaats van een steunpunt en de verschillen ten opzichte van de federaties. Een nieuwe ordonnantie lijkt echter niet meer op de politieke agenda te staan van deze zittingsduur.

De nieuwe WG heeft vooral gewerkt aan de uitvoering, verspreiding en analyse van de resultaten van een enquête bij de Brusselse OCMW's, gemeentes en verenigingen die geconfronteerd zijn met de referentieadressen. Naar aanleiding hiervan werd hierover een halve dag georganiseerd.

Wij hebben ook meegewerkt aan de plenaire vergaderingen waar heel wat vernieuwingsaanvragen behandeld werden. In het kader van het verslag van strijd tegen armoede werd de Adviesraad ook geraadpleegd betreft de kwestie van jongeren tussen de 18 en 24 jaar.

B. « Meerderjarigheid, een te duchten overgang »

In 2010 werd het steunpunt gevraagd mee te werken aan het begeleidingscomité van het onderzoek «Project 17-25, meerderjarigheid, een te duchten overgang» op het initiatief van de HUM (Hulpverlening in Open Milieu) SOS Jeunes-Quartier Libre en de PPP Abaka (decreet 1991 van jongerenhulp bij de FWB).

Twee antropologen hebben in 2012 gewerkt met verschillende teams van de jongerensector en geleide interviews afgenomen (jongeren die in een instelling zitten en daarbuiten). In 2012 hebben vijf vergaderingen van het comité met een kritische lezing plaatsgevonden. Het verslag wordt eind 2013 verwacht.

C. Het Réseau Nomade

Het Réseau Nomade is opgestart door de vzw Dune en probeert initiatieven en perspectieven van gebruikers in hun zorgprocessen te ondersteunen. Omdat de Spreekruimte gelijkaardige doelstellingen nastreeft is Jean-Louis Linchamps gevraagd deel te nemen aan dit Réseau. Verder doen mee: Dune, Alias, Diogènes, Infor-drogues, La maraude van Sint Josse ten Noode, l'Autre "lieu", Babel, réseau Hépatite C, Jeugd en Stad en Espace P..

In 2012 hebben twee pilotvergaderingen, twee netwerkvergaderingen en een openbare vergadering met Psytoyens (een Federatie die gebruikers en ex-gebruikers van diensten van geestelijke gezondheidszorg samenbrengt) plaatsgevonden.

We hebben deelgenomen aan een coördinatiebijeenkomst betreft respectievelijk de specificiteiten van het plan «Dakloos? Waarheen ? dat door la Strada wordt gepubliceerd en «Le bon plan» dat door Dune wordt gepubliceerd.

D. Onderzoek Réseau d'accompagnement psycho-social (RAPS)

Deelname aan drie vergaderingen van het wetenschappelijk comité, zoektocht naar bibliografie en kritische lezing. Het onderzoek (SMES en Observatorium voor Gezondheid en Welzijn) werd geleid door Dr Anne Slimbrouck (Project LAMA), gebaseerd op de bestudering van 26 blocnotes van hulpverleners op basis van hun begeleidingswerkzaamheden (8 diensten). Het verslag is in december overhandigd en er zal een ochtend worden georganiseerd voor professionnels (op 19 april 2013) waar wij aan meedoen.

Perspectieven voor het jaar 2013

- Werken aan een Brusselse reflectie betreft deze kwestie of het opzetten van een project zoals in Charleroi al bestaat: «Relogement en période hivernale».
- Bezoek en inspiratie van twee verschillende modellen in Gent en Lille, organisatie voor het team van la Strada.

3. ONTMOETING MET DE SECTOR, TUSSENKOMSTEN TIJDENS CONGRESSEN, COLLOQUIA, STUDIEDAGEN, OPLEIDINGEN

A. Externe activiteiten: vergaderingen, locaties van overlegbijeenkomsten

- Regio-overleg: het Nederlandstalige platform van de diensten die samenwerken met daklozen in Brussel;
- Vergadering MABO;
- Opvolging van het dossier Housing First Brussel/België:
 - Bijeenkomst met investeerders van een privé-immobilieënkantoor, informatie betreft het housing first-model dat is aangepast aan het Brussels gewest;
 - Deelname aan het initiatief van de SMES en het Forum Bruxellois de Lutte contre la pauvreté rond de kwestie van het opstarten van een consensusconferentie over woonruimte in Brussel;
 - Opvolging (lezing, informatie) van het «dossier» housing first over de buitenlandse ervaringen (overzees en europees) en vooral over Belgische en Brusselse projecten.
 - Bezoek in Lille van het experimentele programma «Un chez-soi d'abord»
- Vergaderingen van het Belgisch Platform van armoedebestrijding
- Vergadering over Transithuisvesting op het initiatief van het Kabinet Doukeridis
- Vergadering over de situatie van Roma-families in het Noordstation, op het initiatief van het Kabinet De Lille
- Vergadering over de problematieken betreft de Roma (en wie ze opvangt) op initiatief van Bravvo
- Vergadering betreft de situatie van MENA, georganiseerd door Sos Jeunes
- 3 vergaderingen ATD Centraal Station
- Bezoek van l'Aire de Famille en Centre urgence Emmaus (Parijs)
- Ontmoeting met een onderzoeker over het project «Work in station»
- Evaluatie van de debatten van DoucheFlux
- 3 voorbereidingsvergaderingen ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het nachtasiel

B. Deelname aan colloquia of workshops

○ Als spreker :

- Maart Studiedag Bruggenbouwer: georganiseerd in samenwerking met Begeleid wonen Brussel, Brog, de BWR en medewerking aan expertpanel (13/03/2012)
Bijdrage aan het colloquium «Espace public et sans-domicile. La recherche s'expose », Université de Saint-Etienne, 08/03/2012, met Lucie Martin : *Recherches sous tension. La place du chercheur dans le secteur de l'aide aux sans-abri à Bruxelles-capitale.*
- Mei 11e Europese ontmoeting van mensen in armoedesituaties (11/05/2012)
Presentatie van de gegevens afkomstig uit de Centrale Registratie aan het Adviescomité voor de gelijkheid van kansen tussen mannen en vrouwen aan de PRB (07/05/2012).
10-jarig bestaan van de Overlegkliniek in het Brussels Gewest
EAPN (European Anti Poverty Network)
- November Spreker tijdens een "opleidingsmiddag" van de sociale coördinatie van Vorst over de winteropvang: historiek, organisatie, aanbevelingen van la Strada (12/11/2012)
Spreker bij de Algemene Vergadering van sociale coördinatie van Saint-Gilles: presentatie van la Strada en in het bijzonder het PILS (22/11/2012)

○ Als deelnemer:

- Januari Huisvestingsmiddag van CIEP Brussel (31/01/2012)
- Maart Colloquium "*Piloter les politiques publiques à Bruxelles. Evaluation démocratique et indicateurs alternatifs*" (28/03/2012)
Vergadering over Roma-families bij vzw De Foyer
- Mei [Studiedag georganiseerd door de A.M.A.: presentatie van het actieonderzoek "Des familles sans chez soi"](#) (25/05/2012)
- Juni "Dessine-moi un réseau" bij OCMW van Flémalle-Haute
- September Huisvestingsconferentie georganiseerd door de Relais social van Charleroi (04/09/2012)
75 jaar Spullenhulp
"La réforme de la psychiatrie belge" - Bruxelles laïque
- Oktober Studiedag van de FUSL, "*Accords, désaccords et malentendus : le sociologue comme médiateur dans l'espace public*"(18-19 oktober 2012)
- November Methodologisch seminaire: "Une base de données commune aux partenaires des Relais sociaux: quelle pertinence pour l'analyse et l'action sociale en Wallonie ?" (27/11/2012)

C. Twaalfuurtjes van la Strada

Organisatie van «informatieve twaalfuurtjes» voor het team van la Strada. In het kader van haar netwerkmissie en centralisering van gegevens van de sector en aangrenzende sectoren moet la Strada op de hoogte zijn van de activiteiten van verschillende diensten. Het uitnodigen van vertegenwoordigers van deze diensten geeft ons meer kennis over bijvoorbeeld het functioneren van hun dienst, en zou eventueel op korte of lange termijn kunnen leiden tot samenwerkingen.

Eerste ontmoetingen: Vluchtelingenwerk Vlaanderen (04/12) en de Hulpdienst vrijwillige terugkeer van Fedasil (20/11). Er vond altijd een opvolging plaats: voor VV werd er een enquête binnen de sector gehouden om te weten of ze wel of niet geïnformeerd willen worden over de asielpcedure; voor de Hulpdienst vrijwillige terugkeer: een powerpointpresentatie werd op de website gepubliceerd met een

samenvatting van hun werkwijze en bij enkele diensten stond er een contactpersoon.

Perspectieven voor het jaar 2013

- Proberen elke twee maanden dit soort bijeenkomsten te organiseren (contact opnemen, planning met het team in functie van de behoeften en/of vragen);
- «Twaalfuurtjes van la Strada» organiseren die toegankelijk zijn voor de sector: uitnodiging van onderzoeker, specialist, etc. over verschillende onderwerpen, voor de hulpverleners op het terrein. Het idee is het verspreiden van uiteenlopende ideeën over bekend of onbekend terrein met thema's die te maken heb daklozen.

D. Onderzoek

Perspectieven voor het jaar 2013

- Spreker bij het colloquium van Aix-en-Provence, 16e nationale demograficolloquium, «Les populations vulnérables», 28-31 mei 2013: "Quelle place à l'analyse et au traitement des données sur les plus vulnérables dans le social?" Het geval van de thuislozenzorgsector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Poging tot 3 lezen van drie teksten/boeken en samenvatten voor de website van la Strada in verband met thuisloosheid, armoede, woonruimte, enz. met het doel de Brusselse situatie in een ruimer perspectief te zien en te kunnen vergelijken, dit maakt deel uit van de rol van observatorium van het Steunpunt.
- Deelname aan kwantitatieve/kwalitatieve onderzoeken door la Strada in samenwerking met haar partners: actieonderzoek over de kwestie van vrouwen en dakloosheid en de link tussen geestelijke gezondheid en dakloosheid.
- Een artikel schrijven over tellingen (methodiek, resultaten, grenzen) van het Steunpunt, voor te stellen aan de Feantsa.
- Meer in het algemeen zorgen dat de rol van la Strada als observatorium en onderzoeker goed wordt ingevuld door te communiceren, artikelen te schrijven, etc.

B. SOCIAAL JUSTITIEEL WELZIJNSWERK

I. INTRODUCTIE

In Brussel wordt het justitieel welzijnswerk uitgevoerd door acht diensten die door vier verschillende bevoegde overheden. Zij functioneren in het kader van drie Protocollen van Overeenstemming met de federale overheid. Er vindt dus veel coördinatie plaats.

Het «Strategisch plan justitieel welzijnswerk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest» dat op 3 juli 2008 is aangenomen door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft drie structuren opgezet die elk coördinatietaken op verschillende niveaus uitvoeren:

- A. een permanent Inter-kabinet voor de coördinatie tussen de federale overheid en de gefedereerde entiteiten in Brussel die de jaarlijkse Interministeriële Conferentie voorbereiden.
- B. een overlegcomité voor de coördinatie tussen deze entiteiten.
- X. een functie van coördinator van de bicommunautaire diensten van justitieel welzijnswerk die onder andere samenwerking tussen de verschillende erkende diensten mogelijk maken.

i. DE COÖRDINATIESTRUCTUREN

A. Een Interministeriële Conferentie van justitieel welzijnswerk in Brussel

De Interministeriële Conferentie heeft niet plaatsgevonden tijdens het jaar 2012; de verschillende werkgroepen zijn echter bereid om hun werkzaamheden te hervatten om aanbevelingen te doen waardoor beslissingen kunnen worden genomen die in het verlengde liggen van de beslissingen van 5 mei 2011.

B. Een Overlegcomité betreft justitieel welzijnswerk in Brussel

Dit overlegcomité van justitieel welzijnswerk (opgestart naar aanleiding van het Ministerieel Besluit van 27 maart 2006 (MB 4/5/2006)) bestaat uit vertegenwoordigers van de vier bevoegde overheden, hun respectievelijke besturen en erkende diensten. Dit comité heeft als missie het organiseren van een permanent overleg tussen alle betrokken partijen, het benadrukken van de samenwerking op het terrein, en het stimuleren en adviseren van de bevoegde overheden betreft het beleid dat in deze sector moet worden gevolgd. Dit comité vergadert elke maand. Daarbij worden elk trimester een lid van het Kabinet van de Minister van Justitie, leden van de regionale Directie Zuid en Noord van de penitentiaire instellingen en de directies van de drie Brusselse gevangenissen uitgenodigd.

De coördinatrice van de GGC organiseert deze vergaderingen, verstuurt de uitnodigingen, bepaalt de dagorde en schrijft de verslagen.

C. De functie van coördinator

Isabelle Etienne bekleedt deze functie.

ii. REALISATIES

A. Realisaties en coördinatieactiviteiten van de diensten van justitieel welzijnswerk van de GGC

▪ De vrijlatingskit:

De Interministeriële Conferentie die als doel heeft het interventiebeleid in gevangenen te coördineren heeft op 5 mei 2011 onder andere besloten om de "vrijlatingskit" te ontwikkelen die werd aanbevolen door de werkgroep «vrijlating uit de gevangenis».

Doelstelling van de kit: Aan de meest kwetsbare gevangenen op het moment van hun vrijlating middelen geven om zich de eerste drie dagen na hun vrijlating te redden.

Samenstelling van de vrijlatingskit: De coördinatrice heeft contact opgenomen met de bedrijven die diverse producten voor de kit zouden kunnen aanbieden. Ze heeft offertes aangevraagd, bestellingen gedaan; de producten ontvangen of opgehaald en de kits samengesteld.

Samenstelling van de kit: Het is een rugzak met de volgende zaken:

- maaltijdschèques (een envelop van 6 chèques van 5€)
- een MIVB-ticket dat 3 dagen geldig is
- een toilettas met:
 - o klein flesje badschuim
 - o een tandenborstel met tubetje tandpasta
 - o een haarborstel
 - o twee condooms
- een plattegrond «Dakloos? Waarheen?»
- een balpen
- een kladblok
- een boekje met uitleg over de kit met o.a. adressen van de diensten van justitieel welzijnswerk en enkele adviezen.

Uitdeling van de kits: Vanaf april 2012 is er begonnen met uitdelen. Dit gebeurt bij de vrijlating door de Brusselse gevangenisdirectie volgens twee vastgesteld criteria:

1. niet meer dan 100€ hebben op het moment van vrijlating;
2. geen tijdelijk onderkomen hebben bij het verlaten van de gevangenis.

Evaluatie: Deze heeft plaatsgevonden tijdens het Overlegcomité van december 2012. Gedurende de periode april tot en met december zijn er 29 vrijlatingskits uitgedeeld in de drie Brusselse gevangenen. Dit cijfer is veel lager dan werd verwacht en heeft meerdere verklaringen. Ten eerste: de twee criteria zorgen ervoor dat er veel minder kan worden uitgedeeld, en ten tweede: in sommige gevallen vindt er bij de vrijlating geen ontmoeting met de directie plaats of willen sommige vrijgelaten gevangenen hun werkelijke situatie voor zichzelf houden. Daarom is er besloten de kits ook uit te delen aan vrijgelaten gevangenen die illegaal in België verblijven. Een nieuwe evaluatie zal midden 2013 plaatsvinden.

- Publiciteit, aanvraag herdruk en beheer van de brochures «zich behelpen in de gevangenis» en van de brochures «famillies», aanvullen van voorraden in de gevangenen, uitdeling aan verschillende instellingen...
- Nieuwe uitgave van de «de 5 diensten van de GGC», aflevering bij verschillende diensten en in de gevangenen.
- Regelmatige aanwezigheid in de verschillende Brusselse gevangenen.
- Ondersteunende rol voor de diensten: gedurende het jaar 2012 en vooral tijdens de blokkering van de externe diensten door het gevangenispersoneel van maart tot september. Deze rol is hier zeer belangrijk geweest (zie hieronder de initiatieven en

gezamenlijke acties die gevoerd zijn door de coördinatoren van de gemeenschappen).

- Sensibilisering van en contact met het intern personeel van de gevangenis (agenten, griffie, boekhouding, SPS, ...), voorstelling en binnenlating van nieuwe hulpverleners die door de Diensten Justitieel welzijnswerk van de GGC zijn aangenomen, oplossing van praktische problemen (zoeken van zaaltjes voor activiteiten, machtigingen tot binnenkomst, ...)
- Deelname aan meerdere vergaderingen van de diensten van de GGC: teamvergaderingen van la Strada, vergaderingen van diensten van de GGC, vergaderingen betreft socioculturele activiteiten in het bijgebouw van Vorst, teamvergaderingen zorgdienst bijgebouw Vorst, ...
- Meedoen aan de werkgroep «vrijkomen uit de gevangenis - opstelling van een check-list» georganiseerd door de Franse gemeenschap met het doel aanbevelingen te doen voor de Interministeriële Conferentie.
- Deelname aan twee «Midis de la Fidex» met als thema de Beginselenwet en de presentatie van de VZW «Médiante»
- Deelname aan twee «Midis de la Justice», georganiseerd door het Justitiehuis van Brussel met als thema interculturaliteit (vzw "ITECO- Opleidingscentrum voor Ontwikkeling") en de presentatie van de vzw Transit.
- Lezing bij «Midi de la Justice»: deze had als thema «Justitieel Welzijnswerk-Diensten GGC», presentatie, in samenwerking met Anne Walravens, coördinatrice van de dienst APO.
- Lezing bij de Studiedag die op 14 juni 2012 werd georganiseerd door het Werk voor Sociale Wederaanpassing: «Les familles à l'épreuve de la détention» over de permanente familieonthaal in de gevangenis van Vorst.
- Vertegenwoordiging van de Diensten van Justitieel Welzijnswerk GGC bij gelegenheden die door verenigingen en federaties georganiseerd werden:
 - Sireas viert haar 50-jarig bestaan
 - Het 30-jarig bestaan van Adeppi
 - Voorstelling gegeven door gevangenen van de gevangenis van Berkendael met ter afsluiting een percussie-workshop
 - Theatervoorstelling gegeven door de gevangenen van de gevangenis van Ittre ter afsluiting van het project «Empreintes du dedans», rond een theater-en videoworkshop met als thema "empreintes", opvoering van videoscènes en theaterscènes
 - Dansvoorstelling gegeven door gevangenen van de gevangenis van Berkendael ter afsluiting van het project «Empreintes du dedans» rond een theater-en videoworkshop met als thema "empreintes", opvoering van videoscènes en dansscènes
 - Theatervoorstelling voor gevangenen in de gevangenis van Berkendael : "La Pose" (van Carole Fréchette) en "Psychose dans le Poulailler" van Odile Ramelot en Michaël Mancon
 - Opening van de Expositie van de CAAP «Portes ouvertes sur la prison» met een verzameling van tentoonstellingen en animaties rond het thema gevangenis
 - Twee namiddagen permanentie bij deze expositie om mensen te ontvangen en concrete informatie te geven over de gevangenis tijdens de "rondleidingen" voor scholen en andere bezoekers, met het doel om een discussie te starten en hen beter te informeren over de gevangenisproblematiek
 - Deelname aan diverse Studiedagen, in het bijzonder die van "Surveiller la privation de liberté: regards croisés sur le contrôle des lieux de détention policiers et pénitentiaires" in Luik op 29 maart, «Image et Prison» op 26 en 27 april, Presentatiedag van balans en evaluaties van de winteropvang van thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 8 juni, Openbaar debat van het Brussels verslag van armoedebestrijding 2012 op 24 oktober, «Soins sous contrainte: notre folie au pied du mur» georganiseerd door de groep La Ramée-Fond'Roy op 13 december

- Onderhoud op 24 april 2012 met de leden van het Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing (CPT) tijdens hun bezoek aan de gevangenis van Vorst van 23 april tot en met 27 april 2012
- Aanwezigheid in de gevangenis van Sint-Gillis tijdens de uitreiking van de diploma's aan de gevangenen die een professionele erkende opleiding in de gevangenis hebben gevolgd via de Vlaamse Gemeenschap (Brucovo)
- Aanwezigheid in de gevangenis van Sint-Gillis tijdens de uitreiking van de diploma's aan de gevangenen die een professionele erkende opleiding in de gevangenis hebben gevolgd via de Franse Gemeenschap (in samenwerking met Adeppi)
- Deelname aan een werkgroep georganiseerd door Actiris over de inschrijving van gevangenen in een specifieke categorie
- Bezoek van de Vestiging van Défense sociale van Tournai met de coördinatoren en hulpverleners van de diensten van de GGC en bezoek van de Tentoonstelling «Clair-Obscur» in Nijvel georganiseerd op initiatief van «Touline, service d'Aide aux Détenus»
- Reorganisatie van de Ontvangstklassen van Vleugel C in de gevangenis van Sint Gillis. Deze activiteit wordt georganiseerd door twee diensten van de GGC: de Dienst van Sociale Reïntegratie en de Stichting voor Morele Bijstand aan Gevangenen. Deze diensten hebben als doel gevangenen die geen Frans spreken in deze vleugel op te vangen en hun Franse woorden en basisgrammatica te leren zodat ze zich kunnen redden in de gevangenis en beter begrijpen hoe het er in de gevangenis aan toe gaat zodat ze beter met de penitentaire medewerkers kunnen communiceren. Er heeft een herziening van de inschrijvingsfolders en de geschreven tool over het onderwijs tijdens deze modules plaatsgevonden. Daarbij heeft een geschikte publiciteit het mogelijk gemaakt deze activiteit nieuw leven in te blazen.
- Inschrijving van la Strada als gebruiker van de Setis «Service de traduction et d'Interprétiariat en milieu social Bruxellois» voor alle diensten van de GGC tijdens de momenten dat de nieuwe anderstalige gevangenen aankomen. Er vond een vergadering voor de praktische organisatie en de financiële afwikkeling van de geboden diensten plaats, en er werd een overeenkomst tussen la Strada en de 5 diensten opgesteld (die vanaf januari 2013 geldig is).

B. Initiatieven en gezamenlijke realisaties van de coördinatoren van de gemeenschappen (GGC, Franse Gemeenschap, Vlaamse Gemeenschap en andere diensten) met de steun van de directies van de penitentaire instellingen.

- De nieuwe overlegstructuur op drie niveaus (in bijlage) werd in 2012 opgestart in de Brusselse gevangenissen:

1. Overlegvergaderingen tussen de directies en de coördinatoren; tijdens het jaar 2012 zijn deze vergaderingen vastgelegd en hebben ze regelmatig plaatsgevonden (een gemiddelde van 10 vergaderingen per gevangenis voor dit jaar).

i. Opzetten van stuurgroepvergaderingen betreffende het Aanbod van bijstand en diensten. Deze stuurgroep bestaat uit directies en coördinatoren van de verschillende diensten van de Gemeenschappen, de directie van de gevangenis en afgevaardigden van personeelsleden van de gevangenis (adjudanten en psycho-sociale dienst). Tijdens deze stuurgroep wordt er door middel van reflectie tussen de coördinatoren van de Gemeenschappen en de directie van de gevangenis een samenhangende en methodologische overlegstructuur opgezet voor wat betreft bijstand en diensten in de gevangenis. De vergaderingen van de stuurgroep hebben om te beginnen als doel het opzetten en uiteindelijk het evalueren van de prioritaire interventieverbindingen en -mogelijkheden voor het betreffende jaar. Deze vergaderingen vinden 2 keer per jaar plaats.

ii. Opzetten en organiseren van de werkgroep: sociale bijstand waar vertegenwoordigers van de diensten samenkomen om te spreken over de operationale werkzaamheden in verband met dit thema.

Deelname aan reeds bestaande werkgroepen: herstelrecht, sport, opleiding.

- Regelmatige teamvergaderingen tussen de 4 coördinatoren (de lokale Coördinatrice van de Franse gemeenschap is op 1 juli 2012 aangenomen, het team van coördinatoren van de gemeenschappen zit dus vol) zodat de verschillende strategieën gedeeld kunnen worden, vergaderingen kunnen worden voorbereid, gezamenlijke brieven voor diensten of andere instellingen kunnen worden opgesteld en manifestaties of activiteiten kunnen worden georganiseerd.
- Organisatie van een Ontbijt ter gelegenheid van Nieuwjaar van de Gemeenschappen in de gevangenis van Sint-Gillis: uitwisselingsmoment tussen personeelsleden van de gevangenis en de externe diensten.
- Opzetten van een permanentie «Nieuwe gevangen» in de gevangenis van Sint-Gillis door de diensten van de GGC en de Franse Gemeenschap voor de gevangenen die Frans spreken (deze permanentie bestond al voor de Nederlandstaligen en werd georganiseerd door de Diensten van de GGC en de Vlaamse Gemeenschap). Het betreft hier zaken zoals praktische organisatie, kalender, lijst van aankomsten, terugkeer naar de PSD (Psychosociale dienst), ...
- Opzetten van een permanentie «Nieuwe Gevangenen» in de gevangenis van Berkendael via de Diensten van de GGC en de Franse Gemeenschap voor de gevangenen die Frans spreken (deze permanentie bestond al voor de Nederlandstaligen en werd georganiseerd door de Diensten van de GGC en de Vlaamse Gemeenschap). Het betreft hier zaken zoals praktische organisatie, kalender, lijst van aankomsten, terugkeer naar de PSD (Psychosociale dienst),
- Update van de adressenlijst van alle actieve externe diensten in de Brusselse gevangenis: verspreiding van deze personeelsgegevens.
- Opmaken van een brochure met franstalige lessen en activiteiten die door de Gemeenschappen worden georganiseerd (GGC, Franse gemeenschap en Andere diensten) in de Brusselse gevangenis. Een vergelijkbare brochure bestond al voor de Vlaamse Gemeenschap. Het project om een gezamenlijk brochure uit te geven (FR en NL) zal in de loop van 2013 worden gerealiseerd.
- Organisatie van de tweede «week van het Herstelrecht» in de gevangenis van Sint-Gillis. Gedurende de hele week werd dit thema op verschillende manieren benaderd: activiteiten in verband met terugbetaling van burgerlijke partijen, schuldbemiddeling en bemiddeling tussen daders-slachtoffers zijn door middel van workshops voorgesteld aan Franstalige en Nederlandstalige gevangenen, maar tevens aan het gevangenispersoneel. De affiches en inschrijvingsformulieren zijn opgesteld door de coördinatrices die tevens de promotie, het beheer van de deelnemerslijsten en de praktische organisatie van activiteiten op zich namen. Het personeel van de verschillende externe diensten heeft meegewerkt door de verschillende workshops te animeren.
- Organisatie van de manifestatie ter afsluiting van de week van het Herstelrecht: theatervoorstelling: «Achter de tralies».
- Organisatie van een muzikale manifestatie voor de gevangenen van de gevangenis van Sint-Gillis: in samenwerking met de VZW Escapades (initiatief van de VZW Music Projects for Brussels). Bekende klassieke muziek werd aan een beginnerspubliek geïntroduceerd, de bekende cellistspeler Gavriel Lipkind gaf een concert en daarna sprak hij met de gevangenen.

- Deelname aan sommige coördinatievergaderingen met het gevangenispersoneel, lezing van de coördinatrices tijdens een opleiding voor het personeel van de gevangenis van Sint-Gillis, bijdrage aan het informatiebulletin voor het gevangenispersoneel van de gevangenis van Sint-Gillis «le pupître».

C. Transversaliteit in samenwerking met andere instellingen

- In samenwerking met het Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie:
 - werd een affiche gerealiseerd om de informatiebrochure voor families en naasten van gevangenen van de gevangenissen van Vorst, Berkendael en Sint-Gillis uit 2011 te promoten.
 - werd een verklarend boekje voor de vrijlatingskit met de adressen van de diensten voor bijstand aan gevangenen en enkele raadgevingen gepubliceerd en in de vrijlatingskits gestopt.
 - zijn vergaderingen van de groep «informatie» voortgezet om na te denken over het derde communicatieluik, het luik dat bestemd is voor verwante diensten. Het gaat om een website waar alle diensten voor justitieel welzijnswerk worden genoemd. Dit project vraagt veel voorbereidingswerk maar zal in 2013 worden afgerond.
- In de gevangenissen van Sint-Gillis en Berkendael zijn spreekruimten georganiseerd in samenwerking met het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn in het kader van het volgende Brusselse verslag over armoede dat vooral gaat over onzekere situaties van jongvolwassenen. Het woord werd gegeven aan jongvolwassenen in de gevangenis om te kunnen analyseren wat de sociale factoren zijn waardoor ze in de gevangenis terecht zijn gekomen en na te denken over oplossingen die voor hun realistisch zijn.

D. Opmerking

We kunnen het niet over het jaar 2012 hebben zonder te spreken over de blokkering van de gevangenis van Vorst waar de externe diensten onder hebben geleden. Tijdens de maand maart was er zoveel overbevolking in de gevangenis (726 gevangenen met een werkelijke capaciteit van 402 plaatsen (414 gevangenen zaten met zijn drieën in een cel – bezettingsgraad van 235 %)) en daarbij waren de lokalen dramatisch verouderd. De medewerkers van de gevangenissen hebben toen tijdens een vakbondsoverleg besloten de huidige situatie aan de kaak te stellen door de toegang tot de bezoekruimtes en de klaslokalen te blokkeren. De externe diensten konden dus onmogelijk hun werkzaamheden van psychosociale opvolging, vormingen en socioculturele activiteiten binnen de gevangenis uitvoeren omdat ze de gevangenen niet meer konden ontmoeten in de bezoekruimtes of klaslokalen. De externe diensten zijn slachtoffer geworden van communicatieproblemen tussen de bevoegde politieke overheden, de vakbonden, de directie en de hulpverleners.

Om deze ernstige crisis aan de kaak te stellen en op te lossen hebben de coördinatrices van de Gemeenschappen overall actie gevoerd door verschillende persconferenties te organiseren of mee te werken aan persconferenties tussen 27 maart en 23 april. Ze hebben persberichten opgesteld, journalisten te woord gestaan, meerdere brieven aan diverse instanties verstuurd (in het bijzonder aan de Minister van Justitie) en bijgedragen aan het opstellen van parlementaire interpellaties of aan de algemene oproep van de partners van Justitie (SOS Justitie).

Op het terrein hebben de coördinatrices tevens deelgenomen aan meerdere overlegvergaderingen met de directie van de gevangenis, de vertegenwoordigers van vakbonden en anderen. Er zijn actievergaderingen georganiseerd met hulpverleners van de externe diensten die zelf gemobiliseerd waren en graag steun van de overheden en de publieke opinie wilden. Deze ontmoetingen hebben geleid tot het opstellen van een petitie en de voorbereiding van een manifestatie met als doel hun onvrede en zorgen aan de kaak te stellen en hun eisen duidelijk te maken.

In september is de situatie voor wat betreft de overbevolking duidelijk verbeterd naar aanleiding van een besluit van Magda De Galan, Burgemeester van de Gemeente van Vorst, waarin staat dat het aantal gevangenen per cel niet meer dan twee mag bedragen. Het werk van de externe Diensten kon dus weer op een normale reguliere manier worden hernomen. De gevangenis vroeg echter herhaaldelijk aan de externe Diensten en dus aan de coördinatrices om overleg en rationalisatie: dit zal dus voor het jaar 2013 een prioriteit worden. De diensten zullen dan inderdaad efficiënter kunnen werken en we hopen een dergelijke nieuwe staking te kunnen voorkomen.

We constateren wel dat de blokkade die van maart tot en met september duurde ernstige gevolgen had voor de sector van bijstand aan gevangenen:

- Blijk van nog steeds bestaande kwetsbaarheid van de Gemeenschappen in de gevangenis en weinig erkenning van de nood aan hun aanwezigheid;
- Verzwakking van de motivatie van de externe hulpverleners die een moeilijke taak hebben en ook het gebrek aan interesse constateren waar ze nog steeds onder lijden. Laten we het nog eens benadrukken: sociale en psychologische opvolgingen, lessen en andere activiteiten zijn niet slechts «bewegingen», maar maken het voor de gevangenen genomen personen ook mogelijk om een project buiten hun cel op te zetten en de druk en het geweld binnen de gevangenis te verlagen door deel te nemen aan constructieve activiteiten;
- Oppoetsen van het feit dat het recht van de gevangene nog steeds wordt bespot (terwijl hij wettelijk recht heeft op sociale en psychologische bijstand en vormingen. Het voorbereiden van een gevangene op het verlaten van de gevangenis (wat hem de beste kansen geeft om met succes te reïntegreren) heeft blijkbaar nog geen prioriteit;
- Laten we het van de positieve kant bekijken: deze situatie benadrukt dat het van uiterst belang is om coördinatie en overleg tussen alle diensten te vervolgen. De contacten tussen de verschillende partijen zijn door deze situatie wel verbeterd.

E. Perspectieven voor het jaar 2013 in grote lijnen

- Organisatie van een werkdag met als thema «het Brussels strategisch Plan» waar alle partijen van de sector samenkomen, opzetten van een pilotcomité dat bestaat uit experts in het opstellen van een definitieve tekst.
- Reflectie over en uitwerking van een gemeenschappelijk Protocol van Overeenstemming tussen de federale overheid en de federale entiteiten in Brussel op basis van het Project van Overeenstemming dat al is opgesteld door de Diensten van Bijstand aan gevangenen die afhangen van de Franse Gemeenschap.
- Voorbereiding van de volgende Interministeriële persconferentie van justitieel welzijnswerk en herstart van de specifieke werkgroepen in Brussel om aanbevelingen op te stellen.
- Herorganisatie en structurering van de aanwezigheid van de externe Diensten in de gevangenis van Vorst, een activiteit die zal worden onderhandeld met de Diensten en de directie van de penitentiaire medewerkers van de gevangenis. Er wordt gevraagd om uitbreiding van het gebruik van de zalen en de opstelling van een geschreven overeenkomst waarin de uitoefening van de missies van de diensten in acceptabele omstandigheden wordt gegarandeerd.
- Afwerking van een informatietool voor de verwante diensten (in samenwerking met het CMDC); maken van een website en zichtbaarheid op Sociaal Brussel online van de Diensten van justitieel welzijnswerk/bijstand aan gevangenen.

- Reflectie over een eventuele "vrijlatingscel" in dezelfde lijn als de vrijlatingskit: mogelijkheid voor de externe diensten om vrijgelaten personen op hun aanvraag te ontmoeten op het moment dat ze worden vrijgelaten.
- Maken van een nieuwsbrief.
- Verder werken aan coördinatie, vertegenwoordiging van de sector en vestiging in de gevangenissen.

CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN VOOR 2013

In 2012, heeft la Strada de volgende taken volbracht:

- 3 verslagen gewijd aan specifieke thematieken:
 - De Centrale Registratie van onthaalhuizen en centra voor dringend onthaal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
 - De niet-erkende opvangstructuren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
 - De winteropvang 2011-2012 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- 2 ontmoetingsdagen en studiedagen,
- een vijftiental spreekruimtes,
- 5 vergaderingen van het Brussels overleg thuislozenzorg,
- 10 vergaderingen van het overlegcomité betreft justitieel welzijnswerk,
- vrijlatingskits voor gevangen zonder financiële middelen,
- diverse manifestaties binnen de gevangenissen
- ...

Net als in 2012, beloven de komende jaren veel projecten en uitdagingen:

- het vervolgen van overleg (sector thuislozenzorg en justitieel welzijnswerk) over een reeks onderwerpen;
- het verdergaan met verzamelen van gegevens en verspreiding van de resultaten;
- het opvolgen van de politieke actualiteit op het gebied van thuislozenzorg en de steun van alle initiatieven met als doel een betere samenwerking tussen de verschillende gezagsniveaus;
- rol van informatiepunt en reflectie waardoor de diensten en hulpverleners een sterkere gezamenlijke identiteit kunnen krijgen (ontwikkeling van een informatietool of organisatie van studiedagen);
- de evolutie van het PILS-platform naar een multifunctionele online tool die beschikbaar is voor alle diensten;
- reflecteren over en uitwerken van diverse politieke tools en werkgroepen in het kader van justitieel welzijnswerk.

AFKORTINGEN

ADIL	Allocations de déménagement, installation et d'interventions dans le loyer
A.M.A.	Association des Maisons d'Accueil et des Services d'aide aux sans-abri
ATD Quart monde	« Agir Tous pour la Dignité » Quart monde
BIM	Brussels Instituut voor Milieubeheer
BWR	Brusselse Welzijnsraad
CA	Conseil d'Administration
CAW	Centres d'Aide aux Personnes
CGSA	Centres d'Action Sociale Globale
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CBCS	Centre bruxellois de coordination socio-politique
CCN	Centre de Communication Nord (Gare du Nord)
CDCS	Centre de Documentation et de Coordination Sociales
CIM	Conférence interministérielle
CIRE	Coordination et Initiatives pour Réfugiés et Étrangers
COCOF	Commission communautaire francophone
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
OCMW	Centre Public d'Aide Sociale
FWB	Fédération Wallonie-Bruxelles
EAPN (European Anti Poverty Network)	Réseau européen de lutte contre la pauvreté
EP	Spreekruimte
ETP	Equivalent temps plein
Feantsa	Fédération Européenne des Associations Nationales Travaillant avec les Sans-Abri
FEDASIL	Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile
FUSL	Facultés Universitaires Saint-Louis
FWB	Fédération Wallonie Bruxelles
GC	Gemeenschapscentra
GGC	Gemeenschappelijke Gewestcommissie
GT	Werkgroep
IBGE	Institut Bruxellois pour la Gestion de l'Environnement (=Bruxelles environnement)
IWEPS	Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique
JST	Jamais sans toit
LDC	Lokale dienstencentra
DVDW	Dokters van de wereld
MIVB	Maatschappij voor Intercommunale Vervoer Brussel
MSF	Médecins Sans Frontières
NMBS	Nationale Maatschappij voor Belgische Spoorwegen
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
POD	Programmatorische Overheidsdienst
PPP	Projet pédagogique particulier
CR	Centrale registratie
SA	Sans-abri
SAW	Steunpunt Algemeen Welzijn
SHNA	Structures d'hébergement non agréées
SMES (SMES-B)	Santé mentale et exclusion sociale
NMBS	Société Nationale des Chemins de Fer
STIB	Société des Transports Intercommunaux de Bruxelles
UCL	Université catholique de Louvain
ULB	Université libre de Bruxelles

ULg	Université libre de Liège
VG	Vlaamse gemeenschap
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIBH	Verhuis- en installatietoelage en bijdrage in het huurgeld
VTE	Voltijds equivalent
VUB	Vrije Universiteit Brussel

BIJLAGEN

I. Data van vergaderingen van de Raad van Bestuur

In 2012, vonden de vergaderingen van de Raad van Bestuur plaats op:

- 27 februari;
- 14 maart;
- 23 april;
- 22 mei;
- 25 juni;
- 30 augustus;
- 10 september;
- 22 oktober;
- 5 november;
- 10 december.

II. Data van vergaderingen van de Algemene Vergadering

In 2012 vond de Algemene Vergadering plaats op:

- 30 maart.

a) Kalender van de spreekruimtes 2012

Datum	Thema	Deelnemers		
		Gebruikers	Hulpverleners	Anderen
17/01	Hoe op de hoogte zijn van noodhulp ? Anoniem, gratis en onvoorwaardelijk, is dit een goed idee ?	2	7	5
17/02	Hoe aan tafel gaan ?	7	4	1
06/03	Thema gekozen na rondvraag: Wat te doen overdag	7	3	2
27/03	Sociale begeleiding	6	6	6
20/04	In permanentie	6	4	2
08/05	Thema gekozen na rondvraag: Wat te doen overdag	3	2	1
01/06	Een naaste is alcoholist, durf er over te spreken	3	3	3
26/06	Hoe kan je ouder blijven zonder woonruimte ?	6	11	2
06/07	Hygiëne terugvinden (na de crisis) Zich redden in gezelschap van anderen	6	2	1
13/07	Hygiëne terugvinden (na de crisis) Zich redden in gezelschap van anderen	5	2	2
20/07	Hygiëne terugvinden (na de crisis) Zich redden in gezelschap van anderen	6	2	1
27/07	Hygiëne terugvinden (na de crisis) Zich redden in gezelschap van anderen	5	6	0
11/09	25 jaar onvoorwaardelijke opvang, anoniem en gratis bij de Hoeksteen	1	4	2
19/10	Wat is het belang van de spreekruimte naast de sociale permanentie ?	6	3	3
06/11	Wat te denken van thuislozen in de Metro ?	6	6	0
26/11	Pedagogisch praatje over AIDS	6	4	0
18/12	De PILsms, de sociale diensten gaan op sociale netwerksites: en de gebruikers ?	7	5	0
01/10	1 ^e Forum voor woonbehoeftigen: Gegeven woord, verloren stem ?	28	43	35
Total jaar 2012		88+28	74+43	31+35

b) Nieuwe overlegstructuur van justitieel welzijnswerk